

**Ytre Hvaler
nasjonalpark**

Postadresse
Ytre Hvaler nasjonalparkstyre
Postboks 325
1502 Moss

Besøksadresse
Skjærgårdens hus
Vadbenken 8
1680 Skjærhalden

Kontakt
Sentralbord: +47 69 24 70 00
Direkte: +47 69 24 70 24
fmovpost@fylkesmannen.no
fmovmoo@fylkesmannen.no

Akerøya Ornitologiske Stasjon

Saksbehandler Monika Olsen

Vår ref. 2022/8575-2 432.3

Deres ref.

Dato 25.04.2022

Ytre Hvaler nasjonalpark - Tillatelse til ringmerking av fugl 2022-2023 – Akerøya ornitologiske stasjon AOS

Søknad datert 08.03.22 ble behandlet i Ytre Hvaler nasjonalparkstyre 29.04.2022.

Saksfremlegg til nasjonalparkstyret

Sak 2022-13 Ytre Hvaler nasjonalpark - Tillatelse til ringmerking av fugl 2022-2023 – Akerøya ornitologiske stasjon AOS

Nasjonalparkstyrets vedtak

Settes inn

Sekretariatets forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret ga i brev datert 19.05.21 (vedlegg 2) AOS tillatelse til ferdsel i sone C en gang pr. uke pr. halvdel av Akerøya av inntil 3 personer, for å registrere rastende trekkfugler og hekkefugler, og til ringmerking av fugl som lar seg innfange uten bruk av nett eller andre installerte fangstredskaper, og av reirunger i sone C og ellers på Akerøya.

I brev datert 19.05.21 fikk AOS også tillatelse til:

- *ferdsel i sone C på Vesle og Øyskjæra for hekkefugltakseringer inntil to ganger i løpet av perioden med ferdselsforbud, maks. to time pr. besøk. Omsøkt ringmerking her skal kun skje under samme besøk.*

- *tillatelse til å besøke Skjellholmen og Kobbernaglen for hekkefugltakseringer inntil to ganger i løpet av perioden med ferdselsforbud, maks. to timer pr. besøk. Omsøkt ringmerking her skal kun skje under samme besøk.*

Nasjonalparkstyret gir videre AOS tillatelse til:

- *å fortsatt kunne sette opp og benytte mist-nett og andre, av Miljødirektoratet, godkjente fangstredskaper, utenfor sone C-områdene på Akerøya hele året, og i sone C-områdene i perioden uten ferdselsforbud, 15.07.–15.04.*

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Det gis tillatelse til skånsom trimming av vegetasjon ved etablerte nettplasser.

Vedtaket er hjemlet i verneforskriften § 3 pkt. 2.3 b).

Tillatelsene er gitt på følgende vilkår:

- Virksomheten skal foregå under oppsikt av den til enhver tid ansvarlige ved stasjonen.
- Oppholdstiden i områder med ferdselsforbud skal begrenses til det som er strengt nødvendig for undersøkelsen. All ferdsel skal foregå slik at forstyrrelsen på fuglelivet blir minst mulig.
- Ferdsel i sone C skal unngås på dager når det er stor utfart av hensyn til allmennhetens respekt for ferdselsforbudet.
- All aktivitet i nasjonalparken i hht denne tillatelsen skal loggføres med tidspunkt, navn på deltakere og område. Loggen skal fremvises for oppsynet dersom det kreves.
- Mistnett skal ikke stå oppe uten daglig tilsyn. Nettene skal tas ned når de ikke er i bruk.
- Denne dispensasjonen skal stå oppslått og tilgjengelig for alle inne på stasjonen. Dispensasjon skal også bringes med av de som er ute i felt og kunne vises til oppsynsmann.
- Stasjonsmedlemmene benytter dedikerte overtrekksvester under opphold i områder med ferdselsforbud, av hensyn til allmennhetens respekt for ferdselsrestriksjonene. Disse vestene skal markeres med stasjonens logo og teksten "FUGLETAKSERING".
- Resultatene av merking av trekkfugl, merking av reirunger og registrering av fugl skal oversendes innen 31.12. hvert år tillatelsen gjelder.

Denne tillatelsen gjelder for årene 2022 og 2023.

Søknad til nasjonalparkstyret

AOS søker med dette en formalisert tillatelse til:

- å fortsatt kunne sette opp og benytte mist-nett og andre, av Miljødirektoratet, godkjente fangstredskaper, utenfor sone C-områdene på Akerøya hele året, og i sone C-områdene i perioden uten ferdselsforbud, 15.07.–15.04.
- å fortsatt kunne utføre forsiktig trimming av vegetasjon rundt etablerte nettplasser.
- å ringmerke reirunger og andre ikke-flyvedyktige individer på hele Akerøya og Vesle, samt tilhørende holmer, gjennom hele hekkesesongen.

AOS forsikrer om at alle som ringmerker på egenhånd er innehavere av til en hver tid godkjent lisens utstedt av Miljødirektoratet, og at all opplæring av ikke-lisensierte personer foregår i tråd med de gjeldene lover og retningslinjer som berører fangst og håndtering av levende vilt.

Det vises til vedlegg 1 for fullstendig søknad.

Lovhjemmel

Ytre Hvaler nasjonalpark ble opprettet 26.06.2009. Formålet (§ 2) er å:

- bevare et egenartet, stort og relativt urørt naturområde ved kysten i sørøst-Norge,
 - bevare et undersjøisk landskap med variert bunntopografi,
 - bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander, kystlandskap med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard- og bløtbunn.
- Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Dyrelivet på land og i sjø er vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse jf. verneforskriften § 3 pkt. 3 Dyrelivet. Sonene med ferdselsforbud jf. verneforskriften § 3 pkt. 5.5 om sone C, er opprettet for å beskytte fuglene i hekketiden og perioden med oppfostring av unger.

Ferdselsforbudet gjelder fra 15. april til og med 15. juli.

Det er ikke egen hjemmel i verneforskriften for å gi tillatelse til merking, fangst av fugler i nett eller til ferdsel i ferdselsforbudssonen. En tillatelse til merking, fangst og ferdsel i sone C må derfor vurderes etter naturmangfoldloven § 48 første ledd.

§ 48. (dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Etter verneforskriften § 3 pkt. 2 er vegetasjonen vernet mot all skade og ødelegging. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til fjerning av trær og busker som skjøtselstiltak jf. § 3 pkt. 2.3 b).

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn ved behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskrifter. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget §8, føre-var-prinsippet §9, økosystemtilnærming og samlet belastning §10, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforingelse §11 og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder §12.

Vurdering av saken

Akerøya ornitologiske stasjon har merket og registrert fugl på Akerøya i mange år. Dette er et viktig bidrag til den kunnskapen vi har om fugler i nasjonalparken og på Akerøya, og endringer i trekkfuglenes mønster over en lang periode. Deler av arbeidet består av merking av fugl som fanges i nett. I tillegg foretas det hekkefugltakseringer på Vesle og Øyskjæra, og også på Skjellholmen og Kobbernaglen, jfr, vedlegg 2.

I medhold av naturmangfoldloven § 8 skal offentlige beslutninger være kunnskapsbasert. Sonene med ferdselsforbud jf. verneforskriften § 3 pkt. 5.5 om sone C, er opprettet for å beskytte fuglene i hekketiden og perioden med oppfostring av unger. I 1978 ble Heia, Møren, søndre del av Søndre Søster og deler av Akerøya med Veslø vernet som naturreservater. Disse er nå endret fra reservat til soner i nasjonalparken med ferdselsforbud, sammen med de nye områdene Nordre Søster, Skjellholmen, Kobbernaglen, Kvernskjær, Alne, Ølbergholmen og nordre del av Tisler (Sone C - sjøfugl).

Ferdselsforbudet gjelder fra 15. april til 15. juli. Dette er den mest sårbare perioden for fuglene. I Ytre Hvaler nasjonalpark og Østfoldkysten for øvrig er antall besøkende mennesker som bruker kysten stort i forhold til antall hekkende sjøfugl. Områdene med ferdselsforbud er derfor viktige for fuglene.

I denne saken har vi tatt utgangspunkt i eksisterende kunnskap, forvaltningsplanen og tidligere års rapporter fra AOS. På oppdrag fra forvaltningsmyndigheten har hekkende sjøfugl vært regelmessig overvåket siden midten av 1970-tallet. Kunnskapsgrunnlaget om rastende andefugl, vadere og spurvefugl og deres hekkelokaliteter i Ytre Hvaler nasjonalpark anses å

være god. På bakgrunn av dette er det ikke aktuelt å legge vekt på føre-var-prinsippet i denne saken, jf. § 9 i naturmangfoldloven.

Naturmangfoldloven § 10 krever at omsøkt tiltak vurderes opp mot samlet belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. En av de viktigste truslene for hekkende fugl er forstyrrelse i hekketiden. Ytre Hvaler nasjonalpark er et av Norges mest brukte friluftsområder, og antall fritidsbåter er stort og økende. Ilandstigning av mennesker på sjøfuglholmer i hekketida er en potensiell trussel for hekkende fugl. Dette gjelder forøvrig all aktivitet på og i nærheten av hekkeområdene, inklusiv aktivitet knyttet til forskning og overvåkning.

Vi skal vurdere faren for mulig skade av omsøkt ferdsel opp mot nytte av registreringen. Ærfugl har av enda ikke sikre årsaker hatt en høy dødelighet de siste årene, og bør derfor forstyrres minst mulig i den sårbare hekketiden. Ved å sette vilkår om tidsrom, varighet og bevegelser i områdene med ferdselsforbud, vil forstyrrelser på fuglelivet begrenses, slik at aktiviteten ikke medfører alvorlige eller irreversible skader på naturmangfoldet eller øker den samlede belastningen på miljøet (jf §10). AOS har samlet inn en god del data om fugletrekket og hekkefuglfaunaen over år. Vi anser at de omsøkte undersøkelsene vil bli gode nok med færre besøk i ferdselsforbudstiden enn omsøkt. Ferdsel i sone C kan forstyrre fuglelivet. Ved å sette vilkår om bruk av nettene, tidsrom og bevegelser i områdene med ferdselsforbud, vil forstyrrelser på fuglelivet begrenses, slik at aktiviteten ikke vil medføre alvorlige eller irreversible skader på naturmangfoldet eller øke den samlede belastningen på miljøet (jf § 10).

Akerøya ornitologiske stasjon har kvalifisert personell med erfaring fra stasjonsdriften. All ferdsel på Akerøya vil foregå på en ansvarlig måte. Personellet vektlegger at ferdselen skjer på en slik måte at forstyrrelsene på fuglelivet minimeres. Dette er viktig for å unngå eller begrense skade på naturmangfoldet jf. nml § 12. Trimming av vegetasjon vil ikke skade plantelivet på Akerøya, da gjengroing er den største trusselen for verneverdiene. §11 vurderes som lite aktuelle i denne saken.

Vilkåret for å kunne gi dispensasjon etter § 48 i naturmangfoldloven er at tiltaket ikke er i strid med verneformålet eller påvirker verneverdiene nevneverdig. Det gir ikke krav på dispensasjon selv om vilkårene er oppfylt. Bestemmelsen er en kan-bestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret vurdering av om det skal gis en dispensasjon dersom vilkårene er oppfylt. I avveiningen av om dispensasjon skal gis må det foretas en skjønnsmessig vurdering. Blant annet vil omfanget, miljøvirkningen og nødvendigheten av det tiltaket som det søkes dispensasjon for, ha betydning.

Etter forvaltningsmyndighetens vurdering vil en tillatelse til ferdsel i sone C, merking av trekkfugl og merking av reirunger i og utenfor sone C på Akerøya bidra til fortsatt god kunnskap om fuglestatus på Akerøya og i nasjonalparken. Det er ønskelig med fortsatt registrering av fugl, og viktig at denne kunnskapen tilfaller forvaltningsmyndigheten. Oppfølging i forhold til krav om rapportering er derfor vesentlig.

Forvaltningsmyndigheten vurderer å ha tilstrekkelig kunnskap til å fatte en beslutning jf. naturmangfoldlovens (nml) § 8. Etter forvaltningsmyndighetens vurdering vil ikke dette tiltaket stride mot vernevedtakets formål jf. § 2 Formål, og heller ikke påvirke verneverdiene

nevneverdig, jfr. § 48, forutsatt gitte vilkår.

Vi har mottatt god rapportering og tilbakemeldinger om aktiviteten fra AOS i flere år. Oppfølging i forhold til krav om rapportering er vesentlig, og vi har derfor utarbeidet et skjema til bruk for de undersøkelsene vi har gitt dispensasjon for (vedlegg 3). Da dette er en aktivitet som har foregått i mange år, og som vil komme til å foregå i flere år framover, er det aktuelt med en flerårig tillatelse.

Klageadgang

Dette vedtaket kan med hjemmel i forvaltningsloven påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. En eventuell klage sendes til Miljødirektoratet via nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Monika Olsen
nasjonalparkforvalter
NASJONALPARKFORVALTER/
SEKRETÆR FOR YTRE HVALER NASJONALPARKSTYRE

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg:

- 1 AOS - Søknad om tillatelse til ringmerking
- 2 21_del 10 Akerøya Ornitologiske Stasjon - dispensasjon fra ferdseisforbudsbestemmelser 2021-2023 - Ytre Hvaler nasjonalpark
- 3 AOS - Loggskjema - Ferdseis i sone C

Kopi til:

Hvaler kommune	Storveien 32	1680	SKJÆRHALDEN
Statsforvalteren i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS

Akerøya Ornitologiske Stasjon
v/Lasse Rasmussen
lassra@online.no

08.03.2022

Statsforvalteren i Oslo og Viken
v/Nasjonalparkforvalter Monika Olsen

SØKNAD OM VIDEREFØRING AV RINGMERKINGSVIRKSOMHET PÅ AKERØYA

Akerøya Ornitologiske Stasjon (AOS) har siden 1961 registrert trekkfugler og hekkefugler ved hjelp av fangst og ringmerking, og søker med dette om tillatelse til å videreføre praksisen.

Siden opprettelsen av stasjonen i 1961, har ringmerking utgjort en vesentlig del av registreringsarbeidet av Akerøyas fuglefauna. Fangst av spurvefugler, ved hjelp av strategisk plasserte, spesiellagede nett, har vært til uvurderlig hjelp for å danne et relativt godt bilde av hvilke arter som benytter Akerøya som rasteplass under trekket, i hvilken størrelsesorden de ulike artene forekommer, samt når de ankommer og forlater Østfoldkysten, vår og høst. Videre har ringmerkingen bidratt til kartlegging av trekkruiter, både gjennom andres gjenfunn av våre merkinger samt våre kontroller av fugler ringmerket annensteds.

Ringmerking av øyas hekkefugler, da spesielt reirunger av måke-, terne- og vadefugler, har også bidratt til interessant informasjon om fuglenes trekkruiter og levealder.

Stasjonen har i tillegg en god tradisjon for å drive folkeopplysning, ved å ta imot studenter, skoleklasser og andre grupper, samt tilfeldige personer som gjester øya. I denne sammenheng er ringmerkingen et viktig instrument for å fenge publikums interesse, vekke nysgjerrighet rundt vår mangfoldige fuglefauna og å skape forståelse for dens bevaringsverdi.

Mange studenter har også hatt god faglig nytte av å være med på stasjonsarbeidet, og her fått verdifull erfaring med vitenskapelig metodikk og forskriftsmessig håndtering av fugler.

AOS søker med dette en formalisert tillatelse til:

- å fortsatt kunne sette opp og benytte mist-nett og andre, av Miljødirektoratet, godkjente fangstredskaper, utenfor sone C-områdene på Akerøya hele året, og i sone C-områdene i perioden uten ferdselsforbud, 15.07.–15.04.
- å fortsatt kunne utføre forsiktig trimming av vegetasjon rundt etablerte nettplasser.
- å ringmerke reirunger og andre ikke-flyvedyktige individer på hele Akerøya og Vesle, samt tilhørende holmer, gjennom hele hekkesesongen.

Vi forsikrer om at alle som ringmerker på egenhånd er innehavere av til en hver tid godkjent lisens utstedt av Miljødirektoratet, og at all opplæring av ikke-lisensierte personer foregår i tråd med de gjeldene lover og retningslinjer som berører fangst og håndtering av levende vilt.

Med vennlig hilsen
for AOS

Lasse Rasmussen - Ringmerkingsansvarlig

**Ytre Hvaler
nasjonalpark**

Postadresse
Ytre Hvaler nasjonalparkstyre
Postboks 325
1502 Moss

Besøksadresse
Skjærgårdens hus
Vadbenken 8
1680 Skjærhalden

Kontakt
Sentralbord: +47 69 24 70 00
Direkte: +47 69 24 70 24
fmovpost@fylkesmannen.no
fmovmoo@fylkesmannen.no

Akerøya Ornitologiske Stasjon

Saksbehandler Monika Olsen

Vår ref. 2021/15457-2 432.3 del 21-10 Deres ref.

Dato 19.05.2021

Akerøya Ornitologiske Stasjon - dispensasjon fra ferdelsesforbudsbestemmelser 2021-2023 - Ytre Hvaler nasjonalpark

Vi viser til søknad datert 07.04.2021 fra Akerøya Ornitologiske Stasjon v/ Bjørn Frostad.

Sak 2021- del 10 er behandlet av nasjonalparkforvalter. Styret ga 07.12.2015 forvalter myndighet til å treffe vedtak etter verneforskriften i saker av kurant karakter. Dette er blant annet definert som saker som dreier seg om fornying av dispensasjon og det foreligger etablert forvaltningspraksis for slike søknader.

Vedtak

- Det gis tillatelse til ferdsel i sone C en gang pr. uke pr. halvdel av Akerøya av inntil 3 personer, for å registrere rastende trekkfugler og hekkefugler, og til ringmerking av fugl som lar seg innfange uten bruk av nett eller andre installerte fangstredskaper, og av reirunger i sone C og ellers på Akerøya.
- Det gis tillatelse til ferdsel i sone C på Vesle og Øyskjæra for hekkefugltakseringer inntil to ganger i løpet av perioden med ferdelsesforbud, maks. to timer pr. besøk.
- Det gis tillatelse til å besøke Skjellholmen og Kobbernaglen for hekkefugltakseringer inntil to ganger i løpet av perioden med ferdelsesforbud, maks. to timer pr. besøk.

Tillatelsene er gitt på følgende vilkår:

- Virksomheten skal foregå under oppsikt av den til enhver tid ansvarlige ved stasjonen.
- Oppholdstiden i områder med ferdelsesforbud skal begrenses til det som er strengt nødvendig for undersøkelsen. All ferdsel skal foregå slik at forstyrrelsen på fuglelivet blir minst mulig.
- Ferdsel i sone C skal unngås på dager når det er stor utfart av hensyn til allmennhetens respekt for ferdelsesforbudet.
- All aktivitet i nasjonalparken i hht denne tillatelsen skal loggføres med tidspunkt, formål og resultater for hvert besøk, samt navn på deltakere og område. Loggen skal fremvises for oppsynet dersom det kreves. Vi ber om at vedlagt skjema brukes.
- Denne dispensasjonen skal stå oppslått og tilgjengelig for alle inne på stasjonen. Dispensasjon skal også bringes med av de som er ute i felt og kunne vises til oppsynsmann.
- Stasjonsmedlemmene benytter dedikerte overtrekksvester under opphold i områder med ferdelsesforbud, av hensyn til allmennhetens respekt for ferdelsesrestriksjonene. Disse vestene skal markeres med stasjonens logo og teksten "FUGLETAKSERING".

- Resultatene og loggen for merking av trekkfugl, merking av reirunger og registrering av fugl skal oversendes innen 31.12. hvert år tillatelsen gjelder.

Tillatelsen gjelder for årene 2021, 2022 og 2023.

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Søknad til nasjonalparkstyret

Akerøya Ornitologiske Stasjon (AOS) søker her om dispensasjon fra ferdselsforbudsbestemmelsene for Akerøya og Vesle med tilhørende holmer, samt Skjelholmen og Kobbernaglen, Hvaler, i årene 2021 t.o.m. 2023. Som tidligere år, er søknaden motivert av følgende forhold:

- AOS ønsker å registrere fugletrekket som berører Akerøya. Flere av de viktigste områdene for rastende andefugl, vadere og spurvefugl befinner seg innenfor reservatets grenser, og det er derfor viktig at disse områdene kan besøkes regelmessig.
- AOS ønsker å overvåke hekkefuglfaunaen på Akerøya, inkludert Vesle og Øyskjæra, samt Skjelholmen og Kobbernaglen.

Med bakgrunn i disse momentene søkes det herved om:

- Tillatelse til ferdsel i sone C på begge sider av Akerøya, en gang per dag av inntil tre personer, for å registrere rastende trekkfugl og hekkefugler i ferdselsforbudsperioden.
- Tillatelse til å foreta ringmerking i sone C på Akerøya i ferdselsforbudsperioden, primært av reirunger, men også av fullvoksne individer som lar seg innfange uten bruk av nett eller andre installerte fangstredskaper.
- Tillatelse til å besøke Vesle og Øyskjæra for hekkefugltakseringer, opptil tre ganger i løpet av ferdselsforbudsperioden.
- Tillatelse til å besøke Skjelholmen og Kobbernaglen for hekkefugltakseringer, opptil tre ganger i løpet av ferdselsforbudsperioden.

All ferdsel i ferdselsforbudsonene vil foregå på en ansvarlig måte av kvalifisert personell med erfaring fra stasjonsdriften. Stasjonen legger vekt på at ferdselen ikke skal være til vesentlig forstyrrelse for fuglelivet på øyene eller for allmenhetens respekt for ferdselsforbudet, og vil legge følgende retningslinjer til grunn:

- Oppholdstid i områder med ferdselsforbud begrenses til hva som er nødvendig for stasjonens registreringer, og vil holdes under oppsikt og reguleres av den til enhver tid ansvarlige ved stasjonen.
- Aktivitet i områder med ferdselsforbud vil loggføres daglig, og denne informasjonen kan fremvises om ønskelig.
- Stasjonspersonalet vil benytte dedikerte overtrekksvester under opphold i områder med ferdselsforbud, av hensyn til allmenhetens respekt for ferdselsrestriksjonene, og for enkelt å kunne skilles fra uvedkommende. Disse vestene er merket med stasjonens logo og teksten "FUGLETAKSERING".

Resultatene fra hekketakseringene vil som tidligere oversendes Statsforvalterens klima- og miljøvernaveining og nasjonalparkforvalteren senest ved utgangen av hvert år. Øvrige resultater fra stasjonsdriften publiseres ved jevne mellomrom i rapportserien Østfold-Natur. Stasjonen har fokus på å øke kunnskapen og bevisstheten om fugler og trekkfuglforskning hos allmenheten. Hvert år blir skoleklasser og andre grupper samt flere enkeltpersoner guidet rundt på øya og informert om fuglelivet i nasjonalparken og stasjonens virksomhet. I

den sammenheng er god kjennskap til hele øygruppens populasjonsdynamikk vesentlig for å kunne gi publikum aktuell og oppdatert informasjon.

Lovhjemmel

Ytre Hvaler nasjonalpark ble opprettet 26.06.2009. Formålet (§ 2) er å:

- bevare et egenartet, stort og relativt urørt naturområde ved kysten i sørøst-Norge,
- bevare et undersjøisk landskap med variert bunntopografi,
- bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander, kystlandskap med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard- og bløtbunn.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Dyrelivet på land og i sjø er vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse jf. verneforskriften § 3 pkt. 3 Dyrelivet.

Sonene med ferdselsforbud jf. verneforskriften § 3 pkt. 5.5 om sone C, er opprettet for å beskytte fuglene i hekketiden og perioden med oppfostring av unger. Ferdselsforbudet gjelder fra 15. april til og med 15. juli.

Det er ikke egen hjemmel i verneforskriften for å gi tillatelse til merking av fugler eller til ferdsel i ferdselsforbudssonen. En tillatelse til merking og ferdsel i sone C må derfor vurderes etter naturmangfoldloven § 48 første ledd.

§ 48. (dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn ved behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskrifter. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget § 8, føre-varprinsippet § 9, økosystemtilnærming og samlet belastning § 10, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse § 11 og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12.

Vurdering av saken

I medhold av naturmangfoldloven § 8 skal offentlige beslutninger være kunnskapsbasert. Sonene med ferdselsforbud jf. verneforskriften § 3 pkt. 5.5 om sone C, er opprettet for å beskytte fuglene i hekketiden og perioden med oppfostring av unger. I 1978 ble Heia, Møren, søndre del av Søndre Søster og deler av Akerøya med Veslø vernet som naturreservater. Disse er nå endret fra reservat til soner i nasjonalparken med ferdselsforbud, sammen med de nye områdene Nordre Søster, Skjellholmen, Kobbernaglen, Kvernskjær, Alne, Ølbergholmen og nordre del av Tisler (Sone C - sjøfugl).

Ferdselsforbudet gjelder fra 15. april til 15. juli. Dette er den mest sårbare perioden for fuglene. I Ytre Hvaler nasjonalpark og Østfoldkysten for øvrig er antall besøkende mennesker som bruker kysten stort i forhold til antall hekkende sjøfugl. Områdene med ferdselsforbud er derfor viktige for fuglene.

I denne saken har vi tatt utgangspunkt i eksisterende kunnskap, forvaltningsplanen og tidligere års rapporter fra AOS. På oppdrag fra forvaltningsmyndigheten har hekkende sjøfugl vært regelmessig overvåket siden midten av 1970-tallet. Kunnskapsgrunnlaget om rastende andefugl, vadere og spurvefugl og deres hekkelokaliteter i Ytre Hvaler nasjonalpark anses å være god. På bakgrunn av dette er det ikke aktuelt å legge vekt på føre-var-prinsippet i denne saken, jf. § 9 i naturmangfoldloven.

Naturmangfoldloven § 10 krever at omsøkt tiltak vurderes opp mot samlet belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. En av de viktigste truslene for hekkende fugl er forstyrrelse i hekketiden. Ytre Hvaler nasjonalpark er et av Norges mest brukte friluftsområder, og antall fritidsbåter er stort og økende. Ilandstigning av mennesker på sjøfuglholmer i hekketida er en potensiell trussel for hekkende fugl. Dette gjelder forøvrig all aktivitet på og i nærheten av hekkeområdene, inklusiv aktivitet knyttet til forskning og overvåkning.

Vi skal vurdere faren for mulig skade av omsøkt ferdsel opp mot nytte av registreringen. Ærfugl har av enda ikke sikre årsaker hatt en høy dødelighet de siste årene, og bør derfor forstyrres minst mulig i den sårbare hekketiden. Ved å sette vilkår om tidsrom, varighet og bevegelser i områdene med ferdselsforbud, vil forstyrrelser på fuglelivet begrenses, slik at aktiviteten ikke medfører alvorlige eller irreversible skader på naturmangfoldet eller øker den samlede belastningen på miljøet (jf §10). AOS har samlet inn en god del data om fugletrekket og hekkefuglfaunaen over år. Vi anser at de omsøkte undersøkelsene vil bli gode nok med færre besøk i ferdselsforbudstiden enn omsøkt.

Akerøya ornitologiske stasjon har kvalifisert personell med erfaring fra stasjonsdriften. All ferdsel på Akerøya vil foregå på en ansvarlig måte. Personellet vektlegger at ferdselen skjer på en slik måte at forstyrrelsene på fuglelivet minimeres. Dette er viktig for å unngå eller begrense skade på naturmangfoldet jf. nml § 12. § 11 vurderes som lite aktuelle i denne saken.

Vilkåret for å kunne gi dispensasjon etter § 48 i naturmangfoldloven er at tiltaket ikke er i strid med verneformålet eller påvirker verneverdiene nevneverdig. Det gir ikke krav på dispensasjon selv om vilkårene er oppfylt. Bestemmelsen er en kan-bestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret vurdering av om det skal gis en dispensasjon dersom vilkårene er oppfylt. I avveiningen av om dispensasjon skal gis må det foretas en skjønnsmessig vurdering. Blant annet vil omfanget, miljøvirkningen og nødvendigheten av det tiltaket som det søkes dispensasjon for, ha betydning.

Etter forvaltningsmyndighetens vurdering vil tillatelse til ferdsel i omsøkt sone C, merking av trekkfugl og merking av reirunger på en skånsom måte, i og utenfor sone C på Akerøya, bidra til fortsatt god kunnskap om fuglestatus på Akerøya og i nasjonalparken. Det er ønskelig med fortsatt registrering av fugl, og viktig at denne kunnskapen tilfaller forvaltningsmyndigheten.

Etter forvaltningsmyndighetens vurdering vil ikke dette tiltaket stride mot vernevedtakets formål jf. § 2, og heller ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, jfr. § 48, forutsatt gitte vilkår. Forvaltningsmyndigheten vurderer å ha tilstrekkelig kunnskap til å fatte en beslutning jf. naturmangfoldlovens (nml) § 8.

Vi har mottatt god rapportering og tilbakemeldinger om aktiviteten fra AOS i flere år. Oppfølging i forhold til krav om rapportering er vesentlig, og vi har derfor utarbeidet et skjema til bruk for de undersøkelsene vi har gitt dispensasjon for. Da dette er en aktivitet som har foregått i mange år, og som vil komme til å foregå i flere år framover, er det aktuelt med en flerårig tillatelse.

Klageadgang

Ette vedtaket kan med hjemmel i forvaltningsloven påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. En eventuell klage sendes til Miljødirektoratet via nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Monika Olsen
nasjonalparkforvalter
NASJONALPARKFORVALTER/
SEKRETÆR FOR YTRE HVALER NASJONALPARKSTYRE

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg:

1 AOS - Loggskjema - Ferdsel i sone C

Kopi til:

Hvaler kommune	Storveien 32	1680	SKJÆRHALDEN
Statsforvalteren i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS

FERDSEL I SONE C – AKERØYA 15.04.–15.07.

ÅR:

Uke	AKERØYA ØST			
15	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
16	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
17	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
18	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
19	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			

FERDSEL I SONE C – AKERØYA 15.04.–15.07.

ÅR:

Uke	AKERØYA ØST			
20	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
21	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
22	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
23	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
24	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			

FERDSEL I SONE C – AKERØYA 15.04.–15.07.

ÅR:

Uke	AKERØYA ØST			
25	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
26	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
27	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
28	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
29	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			

FERDSEL I SONE C – AKERØYA 15.04.–15.07.

ÅR:

Uke	AKERØYA VEST			
15	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
16	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
17	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
18	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
19	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			

FERDSEL I SONE C – AKERØYA 15.04.–15.07.

ÅR:

Uke	AKERØYA VEST			
20	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
21	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
22	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
23	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
24	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			

FERDSEL I SONE C – AKERØYA 15.04.–15.07.

ÅR:

Uke	AKERØYA VEST			
25	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
26	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
27	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
28	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			
29	Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
	Resultater:			

FERDSEL I SONE C – AKERØYA 15.04.–15.07.

ÅR:

VESLE			
Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
Resultater:			
Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
Resultater:			
RULLESTEINSHOLMEN OG ØYSKJÆRA			
Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
Resultater:			
Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
Resultater:			

FERDSEL I SONE C – AKERØYA 15.04.–15.07.

ÅR:

SKJELHOLMEN			
Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
Resultater:			
Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
Resultater:			
KOBBERNAGLEN			
Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
Resultater:			
Dato:	Tidsrom:	Pers.:	Formål:
Resultater:			